

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 31.3.2010
KOM(2010) 135 v konečném znění
VOL. I

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Pracovní program Komise na rok 2010

Čas jednat

OBSAH

1.	Úvod: nová éra	3
2.	Boj s krizí a zachování sociálně-tržního hospodářství v Evropě	4
2.1.	Překonání krize.....	4
2.2.	Rozvíjení stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020	5
2.3.	Řešení překážek a chybějících článků v Evropě	6
3.	Program pro občany: člověk na prvním místě evropské agendy	7
3.1.	Budování Evropy občanů	7
3.2.	Zajistit otevřenou a bezpečnou Evropu.....	8
3.3.	Řešení dlouhodobých společenských problémů	8
4.	Zahraničněpolitická agenda: jednotná a vlivná Evropská unie.....	9
4.1.	Silné a jednotné zastupování navenek – EU jako globální hráč	9
4.2.	Prohloubení evropské obchodní agendy	9
4.3.	Naplňování politiky sousedství, rozšíření a rozvojové politiky EU	9
5.	Modernizace nástrojů a způsobů práce, které EU používá	10
5.1.	Inteligentní regulace – zajistit účinnost politik	10
5.2.	Komunikace o Evropě.....	11
5.3.	Úprava finančního rámce EU pro potřeby politických priorit	11
6.	Závěr: postup vpřed.....	13

1. ÚVOD: NOVÁ ÉRA

Rok 2010 ohlašuje pro Evropskou unii počátek nové éry.

Krise zasáhla tvrdě a vystavila obce, občany i podniky po celé Evropě obrovskému tlaku. Evropská solidarita byla podrobena zkoušce. S vědomím vzájemné závislosti svých členů se Evropská unie semkla, aby mohla krizi čelit. Stejně odhodlání a jednotu musí nyní prokázat ve vztahu k budoucnosti.

Pokračování v zajetých kolejích není řešením. Výzvy, před nimiž Unie stojí, jsou větší než před nástupem recese. Náš manévrovací prostor se ještě zmenšil, a ani ve zbytku světa se vývoj nezastavil. Musíme pro sebe vyvodit závěry a dát naší politice nový směr.

Jak krize zřetelně ukázala, může Evropa uspět za předpokladu, že bude jednat kolektivně jako Unie. Evropa nemá na výběr – musí se postavit této bezprostřední výzvě, kterou krize představuje, a čelit dlouhodobým problémům, k nimž patří globalizace, změna klimatu a stárnutí populace, tak aby nahradila nedávno utrpěné ztráty, získala znovu na konkurenceschopnosti a vrátila EU na cestu udržitelného růstu.

Má k tomu již nezbytné prostředky, a to díky vstupu Lisabonské smlouvy v platnost, zvolení nového Evropského parlamentu a ustavení nového sboru komisařů.

Nyní je třeba projevít politickou vůli a Evropská komise je připravena se této výzvy chopit. Směry politiky, které vytyčil předseda Komise Barroso v září 2009, podnítily debatu o dalším směřování Evropy a jejích konkrétních krocích. Slyšení v Evropském parlamentu a následné vyslovení důvěry Komisi potvrdily evropskou demokracii, zdůraznily společné hodnoty a budoucím iniciativám EU zajistily širokou podporu. Dosažení konsensu o cestě vpřed rovněž napomohly intenzivní konzultace s Evropskou radou a dalšími orgány EU.

Nová Komise podnikne kroky ve čtyřech hlavních oblastech:

- boj s krizí a zachování sociálně-tržního hospodářství v Evropě,
- tvorba programu pro občany, který v kontextu evropské agendy klade člověka na první místo,
- tvorba ambiciózní a vnitřně provázané zahraničněpolitické agendy s globálním dosahem,
- modernizace nástrojů a způsobů práce, kterých EU používá.

Tento první pracovní program se zaměřuje na strategické iniciativy pro rok 2010 a příkladmo uvádí iniciativy, jež jsou zvažovány pro roky nadcházející. Z pohledu Evropského parlamentu, Rady i dalších zúčastněných stran tak vedle předvídatelnosti nabízí i flexibilitu potřebnou k přizpůsobení se měnícím se okolnostem. Cílem zmíněných iniciativ je jednak reagovat na bezprostřední výzvy způsobem, který přinese výsledky v krátkodobém horizontu, jednak utvářet budoucnost Evropy k trvalému prospěchu jejích občanů. Při jejich rozvíjení nasměřuje Komise vývoj EU pro nadcházející desetiletí, jak vyplývá i z její strategie Evropa 2020 a z práce na přípravě budoucího rozpočtu EU.

2. BOJ S KRIZÍ A ZACHOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-TRŽNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ V EVROPĚ

Prvním politickým krokem nové Komise bylo okamžité předložení ústřední iniciativy „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“¹. Tento návrh ukazuje možná východiska z krize a cestu k udržitelnějšímu a dynamičtějšímu růstu EU, který bude provázet vysoká zaměstnanost, produktivita a sociální soudržnost.

Hlavní prvky strategie Evropa 2020 schválila minulý týden na svém jarním zasedání Evropská rada, jež současně vyzvala k tomu, aby se Evropa ujala dynamické vůdčí úlohy, a jež se vyslovila za společnou odpovědnost za naplnění strategie. Těžištěm tohoto přístupu jsou jasně vymezené cíle na úrovni EU a členských států, nové řízení ekonomiky a rozvoj stěžejních iniciativ, kterými se bude řídit společná práce EU a členských států v hlavních oblastech². Očekává se, že hlavní pilíře této strategie potvrdí Evropská rada na svém červnovém zasedání. Na jejím uskutečnění bude poté pracovat Komise společně s členskými státy. V nadcházejících měsících a letech budou k naplnění strategie přijaty konkrétní kroky. Pro svou práci v roce 2010 si Komise vytyčila tři hlavní osy.

2.1. Překonání krize

Při řešení stávající hospodářské a finanční krize předložila Komise strategické odpovědi, jejichž cílem je:

- posílit dohled nad ekonomikami a jejich koordinaci a zlepšit veřejnou správu v eurozóně. S ohledem na červnové zasedání Evropské rady předloží Komise návrhy na lepší koordinaci politik. Jejich cílem bude posílit rámec fiskálního dohledu podle Paktu o stabilitě a růstu, řešit makroekonomickou nerovnováhu a rozdíly v konkurenceschopnosti za pomoci konkrétnějších strategických doporučení a v rámci uceleného přístupu snížit finanční zranitelnost (strategická iniciativa 1);
- podpořit návrat k udržitelnějšímu vývoji veřejných financí. Komise nedávno v rámci Paktu o stabilitě a růstu vyhodnotila programy stability a konvergenční programy. Ve svém hodnocení poukázala na způsoby, jak udržet fiskální konsolidaci. Komise se zaměří na monitoring, který lépe sladí s opatřeními, jež budou na podzim tohoto roku vyvozena ze strategie Evropa 2020;
- zajistit stabilní, zodpovědné finanční trhy, jež budou sloužit i ostatním subjektům hospodářské sféry. Komise usilovně spolupracuje s dalšími orgány EU na vytvoření nové evropské architektury dohledu do počátku roku 2011, která by měla náležitěmu dohledu podrobit i finanční trhy zahrnující více členských států a včas odhalovat systémová rizika. Spolutvůrci právních předpisů by se dále měli ještě do léta dohodnout na návrzích ke kapitálovému vybavení bank a ke správcům alternativních investičních fondů. Ruku v ruce s těmito kroky musí jít nové návrhy, které dokončí započatou práci např. v oblasti trhů s deriváty (strategická iniciativa 2), krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání (strategická iniciativa 3), systémů pojištění vkladů (strategická iniciativa 4), zneužívání trhu (strategická iniciativa 5), účinných nástrojů pro krizové řízení (strategická iniciativa 6)

¹ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

² Strategie Evropa 2020 vymezuje sedm stěžejních iniciativ: „Inovace v Unii“, „Mládež v pohybu“, „Digitální program pro Evropu“, „Evropa méně náročná na zdroje“, „Průmyslová politika pro éru globalizace“, „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“ a „Evropská platforma pro boj proti chudobě“.

a dalších kapitálových požadavků (strategická iniciativa 7). Komise dále navrhne obecné zásady k založení fondů pro řešení problémů bank (*bank resolution funds*), které by mohly sloužit jako nástroj krizového řízení. Tyto obecné zásady stanoví jako možnost např. zavedení zvláštního daňového odvodu finančních institucí (strategická iniciativa 8). Souběžně s posilujícím hospodářským oživením bude Komise přijímat potřebné kroky k postupnému ukončení výjimečných opatření.

2.2. Rozvíjení stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020

V nadcházejících měsících budou přijaty kroky ke konkretizaci stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020. Stane se tak v úzké spolupráci s příslušnými útvary Rady a s dalšími zúčastněnými stranami.

Své návrhy Komise předloží ve formě těchto sdělení:

- „Digitální program pro Evropu“ (strategická iniciativa 9): tato iniciativa stanoví priority k urychlení rozvoje vysokorychlostního internetu a využití potenciálu digitálních technologií pro domácnosti a podniky;
- „Průmyslová politika pro éru globalizace“ (strategická iniciativa 10): tato iniciativa stanoví priority ke zlepšení podnikatelského prostředí, zejména pro malé a střední podniky, a k podpoře rozvoje silné a udržitelné průmyslové základny, která bude v celosvětovém měřítku konkurenceschopná;
- „Evropský plán výzkumu a inovací“ (strategická iniciativa 11): tato stěžejní iniciativa „Inovace v Unii“ vymezí priority ke zlepšení rámcových podmínek evropského výzkumu a jeho tvořivého a inovačního potenciálu včetně potenciálu pro ekologické inovace a bude příspěvkem do plánované podzimní debaty Evropské rady;
- „Mládež v pohybu“ (strategická iniciativa 12): tato iniciativa stanoví priority ke zvýšení výkonnosti vzdělávacích systémů, zatraktivnění evropského vysokého školství a k ustavení dalších programů mobility pro mladé lidi. Mladší generace byla krizí zasažena obzvláště tvrdě. Politickou odpověď na tuto skutečnost nabídne sdělení o „zaměstnávání mladých lidí“ (strategická iniciativa 13), jež bude zaměřeno na tvorbu pracovních příležitostí pro mladé lidi, podporu učňovského vzdělávání a odborné přípravy a jednodušší přechod ze školní výuky do pracovního procesu;
- „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“ (strategická iniciativa 14) stanoví priority pro modernizaci pracovních trhů, která podpoří mobilitu pracovních sil a rozvoj dovedností a kompetencí v průběhu celého života za účelem zvýšení účasti na trhu práce a lepšího vyrovnání nabídky a poptávky na trhu práce;
- „Evropská platforma pro boj proti chudobě“ (strategická iniciativa 15) ukáže, jak mohou na výhodách plynoucích z růstu a zaměstnanosti participovat široké vrstvy obyvatelstva, tak aby měli lidé postižení chudobou možnost aktivně se zapojovat do života společnosti. Tato iniciativa bude vycházet zejména z výsledků, jež přinese Evropský rok 2010 boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení;
- Bude pokračovat práce na stěžejní iniciativě „Evropa méně náročná na zdroje“. Naplnění jejího cíle – oddělení růstu od využívání zdrojů – poskytne Evropě konkurenční výhodu. Tento přístup pomůže Evropě dosáhnout prosperity ve světě s nízkou produkcí uhlíku a omezenými přírodními zdroji a současně bojovat proti změně klimatu, zhoršování

životního prostředí a ztrátě biologické rozmanitosti a zkvalitnit udržitelnou mobilitu. Komise zpracuje plán, který vymezí hlavní opatření k dosažení potenciálu energetických úspor ve výši 20 % ve stavebnictví a dopravě. Vypracuje dále strategii pro bezpečné, udržitelné a konkurenceschopné dodávky energie pro domácnosti i podniky. Provede rovněž přezkum směrnice o zdanění energie, jehož cílem bude zdaňovat energetické produkty podle obsahu využitelné energie a emisí uhlíku. V průběhu roku 2010 Komise provede tyto kroky:

- S cílem vytvořit dlouhodobý rámec pro politiku a investice rozpracuje Komise svou vizi toho, jak by Evropa mohla přejít do roku 2050 na model nízkouhlíkové ekonomiky méně náročné na zdroje a odolnější vůči změnám klimatu. Součástí této vize bude zejména dekarbonizace energetiky a dopravy. Komise během této práce zanalyzuje, jakou konkrétní politiku by vyžadovalo 30% snížení emisí uhlíku do roku 2020 a jaké scénáře se nabízejí pro rok 2030.
- Komise bude pracovat na tom, aby k naplnění strategie Evropa 2020 významně přispělo udržitelné, produktivní a konkurenceschopné zemědělství, které uplatňuje potenciál, jenž mají venkovské oblasti pro hospodářský růst a tvorbu pracovních míst, a v němž panuje spravedlivá hospodářská soutěž. Zemědělství je klíčové pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost i zajišťování potravin. Pozornost bude při této práci věnována např. výrobní základně pro produkci potravin a obnovitelných zdrojů energie či dynamice venkovských oblastí. Na tomto základě pak bude posouzeno budoucí směřování společné zemědělské politiky (strategická iniciativa 33).
- Komise připraví budoucí reformu politiky soudržnosti, která bude sloužit hospodářské, sociální a územní soudržnosti v souladu se strategií Evropa 2020. Jejím cílem bude ve spolupráci s aktéry na vnitrostátní, regionální a místní úrovni modernizovat hospodářství EU. V této souvislosti posoudí pátá zpráva o pokroku v oblasti sociální soudržnosti, jaké možnosti se nabízejí pro utváření politiky soudržnosti po roce 2013 (strategická iniciativa 34).
- Komise dále připravuje zásadní reformu společné rybářské politiky. Hodlá tak vytvořit předpoklady pro skutečně životaschopné a udržitelné odvětví rybolovu v EU a rozvoj integrované námořní politiky.

2.3. Řešení překážek a chybějících článků v Evropě

Na podporu stěžejních iniciativ, které strategie Evropa 2020 vymezuje, a v reakci na výzvu jarního zasedání Evropské rady je Komise připravena pustit se do odstraňování překážek a doplňování chybějících článků. V roce 2010 bude mít tato práce podobu následujících strategických iniciativ:

- sdělení o novém uspořádání jednotného trhu (strategická iniciativa 16). Tato iniciativa vyjde ze závěrů zprávy, již z pověření předsedy Komise vypracoval profesor Monti, a položí základ souboru zásadních opatření k utváření jednotného trhu zítřka u příležitosti 20. výročí existence jednotného trhu v roce 2012;
- nařízení o požadavcích na překlad v případě budoucího patentu EU, které by mělo řešit důležité otázky překladu potřebné k tomu, aby se stal patent EU skutečností (strategická iniciativa 17);

- bílá kniha o dopravě (strategická iniciativa 18), jež nastíní strategii a akční plán pro politiku dopravy a dopravní infrastrukturu v příštím desetiletí. Dosažení jejího cíle, kterým je udržitelnost dopravy, si žádá kroky k odstranění překážek konkurenceschopnosti, pokrok na cestě k dopravnímu systému méně závislému na fosilních palivech a zlepšení bezpečnosti a pracovních podmínek;
- soubor opatření v oblasti energetické infrastruktury (strategická iniciativa 19), jež vymezi priority v oblasti propojení a rozvoje inteligentních sítí v EU.

Současně bude Komise usilovat o to, aby nástroje, jež má k dispozici, byly zdokonaleny a mohly tak napomoci při uskutečňování vize pro rok 2020. V zájmu naplnění politik EU a rovné ochrany práv občanů a podniků v EU je zapotřebí i náležitě provádět právní předpisy EU. Významný cíl tedy spočívá v lepším provádění a prosazování pravidel, jimiž se řídí jednotný trh, což vyžaduje mj. důsledné provedení směrnice o službách.

3. PROGRAM PRO OBČANY: ČLOVĚK NA PRVNÍM MÍSTĚ EVROPSKÉ AGENDY

Smyslem existence EU je pracovat pro blaho svých občanů a prosazovat jejich zájmy. Potřeby, obavy a otázky občanů jsou rozličné a v dnešním světě se rychle mění. Zařazení jejich zájmů na první místo evropské agendy, jakož i konkrétnějšímu pojetí občanství EU napomůže několik ustanovení Lisabonské smlouvy.

Klíčovým prvkem tohoto politického programu je Stockholmský program pro „otevřenou a bezpečnou Evropu, která slouží svým občanům a chrání je“, který přijala Evropská rada na svém zasedání v prosinci 2009. Komise nyní předloží (strategická iniciativa 20) komplexní akční plán pro naplnění Stockholmského programu (2010–2014), který by měl zajistit, aby prostor svobody, bezpečnosti a práva přinášel občanům hmatatelnější výhody.

3.1. Budování Evropy občanů

Nová Komise již předložila na základě Lisabonské smlouvy významné iniciativy. Navrhla zavést „občanskou iniciativu“, která lidem umožní vyzvat orgány EU k přijetí konkrétních opatření. Připravila dále podmínky k tomu, aby mohla EU přistoupit k evropské úmluvě o lidských právech, čímž posílila prosazování základních práv po celé Evropě. V roce 2010 Komise dále předloží sdělení o politice EU v oblasti základních práv.

Své nedávné návrhy doplní Komise dalšími návrhy na posílení procesních práv občanů.

V roce 2010 bude Komise nadále podporovat stávající návrhy již předložené zákonodárci EU a svůj program pro občany doplní těmito iniciativami:

- návrh o příslušnosti a vymáhání soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (strategická iniciativa 21), který zlepší uznávání soudních rozhodnutí mezi členskými státy,
- návrh na revizi směrnice o pracovní době (strategická iniciativa 22), jež vyjde ze závěrů probíhající konzultace se sociálními partnery a pomůže vyjasnit a změnit stávající legislativu,

- rozvoj evropského soudního prostoru včetně referenčního rámce pro smluvní právo (strategická iniciativa 23) a rozbor překážek pro volný pohyb občanů (strategická iniciativa 24).

Budou vypracovány návrhy, které vyjasní provádění směrnice o vysílání pracovníků a nabídnou řešení nových problémů, např. ochrany osobních údajů (strategická iniciativa 25). V roce 2010 Komise zahájí jednak hloubkovou analýzu politiky v oblasti hromadných stížností z hlediska její vnitřní provázanosti, jednak veřejnou konzultaci ke společným právním zásadám a konkrétním otázkám, jimiž by se měly budoucí návrhy k hromadným stížnostem v právních předpisech EU řídit. Dále bude Komise pracovat na návrzích, které posílí ochranu obětí trestných činů.

3.2. Zajistit otevřenou a bezpečnou Evropu

Akční plán k naplnění Stockholmského programu se zaměří zejména na boj proti přeshraniční trestné činnosti a sjednotí společnou přistěhovaleckou a azylovou politiku. Upravovat bude především tyto oblasti:

- boj proti organizovanému zločinu, terorismu a jiným hrozbám za pomoci lepší policejní a soudní spolupráce včetně strategie vnitřní bezpečnosti EU (strategická iniciativa 26),
- důraz na začleňování přistěhovalců do společnosti, boj proti nedovolenému přistěhovalectví a lepší řízení přílivu přistěhovalců, mj. uceleným přístupem ke správě hranic EU.

3.3. Řešení dlouhodobých společenských problémů

Evropská společnost čelí mnoha dlouhodobým trendům, jež budou mít přímý dopad na každodenní život občanů. K těmto trendům patří šíření nových technologií, přistěhovalectví a tlak vyvolaný stárnutím populace, důsledky změny klimatu a environmentální rizika. Veřejná politika musí na tyto trendy reagovat – jednak tím, že bude mírnit rizika z nich plynoucí, jednak tím, že bude přiležitosti, které tyto trendy nabízejí, zahrnovat do budoucích iniciativ. Tyto trendy vyžadují důkladnou analýzu a podněty od širokého spektra zúčastněných stran. K následujícím tématům zahájí Komise veřejnou debatu a konkrétní kroky:

- budoucnost důchodů bude tématem zelené knihy (strategická iniciativa 27), v níž Komise rozebere možnosti, jak zajistit udržitelnost a přiměřenost důchodů s ohledem na stárnutí populace, vzorce mobility v Evropě a fungování finančních trhů,
- potřeba dalšího rozvoje politiky legálního přistěhovalectví v kombinaci s novou politikou začleňování přistěhovalců do společnosti, která by zmírnila tlak stárnutí obyvatelstva a zvýšila konkurenceschopnost Evropy,
- nová strategie EU k zachování biologické rozmanitosti bude předmětem sdělení (strategická iniciativa 28), v němž Komise vymezení konkrétní opatření, která by měla EU zvážit ke splnění svých mezinárodních závazků a vzhledem k tlakům na ekosystémy,
- schopnost rychlé reakce na úrovni EU, k níž Komise předloží sdělení o schopnosti EU reagovat na katastrofy (strategická iniciativa 29) s cílem tuto schopnost zlepšit.

Na základě vědeckého pokroku budou dále zahájeny veřejné debaty např. o klonování zvířat, biotechnologiích a nanotechnologiích.

4. ZAHRANIČNĚPOLITICKÁ AGENDA: JEDNOTNÁ A VLIVNÁ EVROPSKÁ UNIE

Jakožto významná politická, hospodářská a obchodní velmoc musí EU dostát své úloze na mezinárodní scéně. K tomu, aby hovořila jedním hlasem a bylo jí nasloucháno, potřebuje EU vysoké ambice a důslednou koordinaci a disciplínu. Nové nástroje k lepšímu prosazování evropských zájmů ve světě poskytuje Lisabonská smlouva a EU jich musí plně využít.

4.1. Silné a jednotné zastupování navenek – EU jako globální hráč

V roce 2010 budou naplněna nová ujednání o zastupování EU navenek, která zavedla Lisabonská smlouva. Nová funkce vysokého představitele, vyjasnění zastupování EU navenek a zřízení Evropské služby pro vnější činnost dodají vnějším politikám EU novou dynamiku a zacílení. Jakožto orgán, který EU zastupuje navenek mimo rámec SZBP/EBOP, a vzhledem ke své zodpovědnosti za předkládání návrhů a provádění široké škály politik musí hrát Komise klíčovou úlohu při naplňování ambic, které si vnější politika EU klade.

Jedním z hlavních poznatků, jež plynou z celosvětové krize, je skutečnost, že jak EU vzhledem ke své velikosti, tak eurozóna mohou ovlivňovat světovou politiku. Lisabonská smlouva stanoví jednotnější zastupování EU navenek, jež má Unii zajistit v mezinárodním měřítku úlohu, která bude přiměřená jejímu hospodářskému významu. Komise navrhne, aby bylo sjednoceno evropské zastoupení při mezinárodních finančních institucích.

4.2. Prohloubení evropské obchodní agendy

Mezinárodní obchod je v Evropské unii jedním z motorů růstu, zaměstnanosti a investic a jeho fungování je tedy jednoznačně v zájmu evropských občanů. EU se hlásí k otevřené společnosti a otevřeným trhům a je odhodlána bránit evropské zájmy. Bude nadále pracovat na odbourávání překážek mezinárodních obchodních a investičních toků.

Komise předloží sdělení, které stanoví obchodní strategii pro Evropu roku 2020 (strategická iniciativa 30). Tento dokument se zaměří zejména na ukončení probíhajících mnohostranných a dvoustranných obchodních jednání a na lepší vymahatelnost stávajících dohod. Jeho dalšími tématy budou mezinárodní standardizace a iniciativy zaměřené na otevírání obchodu v odvětvích budoucnosti, k nimž patří výrobky a služby špičkové technologické úrovně či ekologické technologie a služby. Prioritu budou mít i návrhy na vedení strategických dialogů na vysoké úrovni, při nichž by se projednávaly otázky sahající od přístupu na trhy a regulační rámec přes globální nerovnováhu, boj proti změně klimatu, energetiku a životní prostředí až po přístup k surovinám a mezinárodní standardizaci. Komise bude dále pracovat na posílení dvoustranných vztahů s hlavními obchodními partnery, k nimž patří USA, Čína, Japonsko a Rusko.

4.3. Naplňování politiky sousedství, rozšíření a rozvojové politiky EU

Smlouva svěřuje EU zvláštní zodpovědnost za prosazování míru, stability a prosperity v jejím sousedství. Komise je odhodlána rozvíjet zvláštní vztah, který EU s jejími sousedními zeměmi pojí. Východiskem by měla být úcta k hodnotám Unie a cílem podpora intenzivní

hospodářské spolupráce. Útvary Komise budou v této oblasti úzce spolupracovat s Evropskou službou pro vnější činnost.

Komise je rovněž odhodlána řídit proces rozšíření. Pokrok v jednáních bude podmíněn pokrokem, jehož dosáhnou kandidátské země, s tím, že zvláštní důraz bude kladen na dodržování zásady právního státu.

Hlavní prioritou Komise bude provádění agendy věnované mezinárodní rozvojové pomoci. V rámci přípravy na summit věnovaný rozvojovým cílům tisíciletí v roce 2015 Komise navrhne akční plán EU (strategická iniciativa 31). Komise je odhodlána plnit cíle zakotvené v dohodě z Monterrey o oficiální rozvojové pomoci, v Pařížské deklaraci a v akčním programu z Akkry o účinnosti pomoci. Zahájila konkrétní kroky k tomu, aby byla zajištěna účinnost pomoci, zodpovědnost a důsledná synergie mezi rozvojovou politikou na straně jedné a politikou v oblasti migrace, bezpečnosti, energetiky a boje proti změně klimatu, zajišťování potravin, přístupu ke zdravotní péči a vzdělávání na straně druhé.

5. MODERNIZACE NÁSTROJŮ A ZPŮSOBŮ PRÁCE, KTERÉ EU POUŽÍVÁ

Tento pracovní program vytyčuje nové iniciativy, avšak svou hlavní pozornost bude Komise v roce 2010 věnovat účinnému využívání stávajících politických nástrojů a přípravě jejich modernizace.

5.1. Inteligentní regulace – zajistit účinnost politik

Za zajištění kvalitního předpisového rámce pro občany a podniky odpovídají společně všechny orgány EU a členské státy. Iniciativy přijímané na evropské úrovni musí jednoznačně prokázat svou přidanou hodnotu a být svým rozsahem i charakterem přiměřené. K naplnění tohoto záměru zavedla Komise řadu nástrojů inteligentní regulace. Nyní nastal čas na další zlepšení při jejich praktickém uplatňování. V zájmu efektivních politických výsledků je zapotřebí tyto nástroje plně začlenit do regulačního cyklu. Vnitřní koordinaci budou při přípravě strategických iniciativ napomáhat meziresortní pracovní skupiny, které budou sledovat rozpracovávání těchto iniciativ od posouzení dopadů až po koncepci a finalizaci.

Posouzení dopadů

Náš systém posuzování dopadů si ve srovnání s mezinárodními osvědčenými postupy vede dobře, pokud jde o zajištění transparentnosti a účinnosti. Prioritou nyní bude zajistit, aby tento systém využil naplno svého potenciálu z hlediska rozsahu a obsahu. Posouzení dopadu by mělo být zpracováno pro veškeré iniciativy Komise, jež budou mít významný dopad, včetně návrhů aktů v přenesené pravomoci a aktů prováděcích. Za stávající hospodářské situace je významný zejména dopad na zaměstnanost a dopad sociální a Komise se na něj bude ve svých analýzách více zaměřovat.

V zájmu větší transparentnosti posuzování dopadů připraví Komise harmonogramy všech iniciativ, u nichž lze významný dopad předpokládat. Vyzývá zúčastněné strany, aby těchto harmonogramů použily při přípravě svých příspěvků při utváření politiky.

Následné hodnocení a kontrola kvality právních předpisů

K tomu, aby naše politiky tvořily ucelený rámec a plnily efektivně své cíle, je zapotřebí systematicky provádět následné hodnocení stávající legislativy. Postupem času bude nezbytné, aby byla do budoucích pracovních programů Komise zařazována revize důležitých

legislativních aktů až poté, co budou tyto akty podrobeny následnému hodnocení v plném rozsahu.

K tomu, aby stávající právní předpisy dobře sloužily svému účelu, zahájí Komise v tomto roce za pomoci zvláštních kontrol kvality přezkum kompletního souboru právních předpisů ve vybraných oblastech politiky. Záměrem je zjistit, kde předpisy ukládají nadměrnou zátěž, kde se překrývají, opomíjejí úpravu určité otázky nebo kde v průběhu času zastaraly nebo ztratily na důslednosti. V roce 2010 budou zahájeny pilotní kontroly v těchto čtyřech oblastech: i) životní prostředí, ii) doprava, iii) zaměstnanost a sociální politika a iv) průmyslová politika.

Zjednodušení právních předpisů, snížení administrativní zátěže a stažení některých návrhů

Zjednodušení právních předpisů a snížení administrativní zátěže zůstane hlavní prioritou a bude začleněno do procesu inteligentní regulace. Komise již předložila návrhy, které jdou nad rámec cíle pro rok 2012 snížit administrativní zátěž o 25 %, a je odhodlána v tomto úsilí pokračovat i v nadcházejících letech. Zvláštní pozornost bude věnovat následnému legislativnímu procesu na straně Evropského parlamentu, Rady a členských států, neboť podniky pocítí výhody tohoto úsilí teprve tehdy, až tyto návrhy přijme zákonodárce a až budou provedeny v členských státech. Komise současně předloží 46 návrhů na zjednodušení právních předpisů v nadcházejících letech (viz příloha III). Návrhy vyjmenované v příloze IV hodlá Komise stáhnout.

Provádění

Dohlížet na důsledné naplnění právních předpisů EU po celé Unii je jedním z hlavních úkolů Komise. Ta bude nadále – i za pomoci právních kroků – zasahovat, kdykoli to bude vyžadovat důsledné a správné provádění stávajících právních předpisů. Komise dále zintenzivní své úsilí, aby pomohla členským státům provádět nové právní předpisy správným způsobem a ve stanovených lhůtách.

5.2. Komunikace o Evropě

Transparentní a srozumitelná komunikace o Evropě je nezbytným předpokladem pro to, aby se občané zapojovali do demokratického života Unie a aby si byli Evropané plně vědomi příležitostí, které politiky EU nabízejí. O tento úkol se dělí všichni aktéři na různých úrovních a Komise se svého dílu odpovědnosti ochotně ujímá. Kromě informační a komunikační činnosti obecně bude Komise klást zvláštní důraz na tři společné komunikační priority: i) motor hospodářského oživení a mobilizace nových zdrojů růstu, ii) boj proti změně klimatu a energetika a iii) výhody Lisabonské smlouvy z pohledu občanů.

5.3. Úprava finančního rámce EU pro potřeby politických priorit

Rozpočet EU musí reagovat na hlavní problémy, jimž Evropa čelí, a nabízet reálný přínos při prosazování hlavních politických cílů Unie. V rámci své širší politické vize provede Komise v letošním roce přezkum rozpočtu (strategická iniciativa 32), při němž posoudí, jak by mohly nová rovnováha a nové priority rozpočtu, jakož i nové rozpočtové postupy zajistit evropským daňovým poplatníkům maximální efektivitu vynakládání prostředků a utvářet proces přijímání příštího víceletého finančního rámce.

V celkovém kontextu přípravy příštího víceletého finančního rámce bude Komise v roce 2010 se zúčastněnými stranami intenzivně konzultovat budoucí směřování hlavních výdajových politik EU, např. společné zemědělské politiky, politiky soudržnosti a politiky v oblasti výzkumu. Cílem bude jednak zhodnotit, čeho bylo dosud dosaženo, a posoudit problémy,

jimž bude EU čelit po roce 2013, jednak zmapovat názory zúčastněných stran na budoucí směřování politiky a posoudit úlohu rozpočtu EU při dosahování efektivních výsledků v těchto oblastech politiky po celé EU. Uvedená práce bude vycházet z obecných zásad přezkumu rozpočtu a její výstupy budou použity při přípravě návrhů příštího víceletého finančního rámce, které Komise předloží v roce 2011.

Během této práce by měly být jednak posouzeny stávající nástroje hospodářského rozvoje před vypracováním návrhů příštího finančního rámce, jednak zmapovány nové cesty pro využití pákového efektu v případě soukromých a veřejných investic v EU, například prostřednictvím Evropské investiční banky.

Souběžně s tímto strategickým záměrem bude Komise dále zkvalitňovat řádné finanční řízení a současně zjednodušovat prováděcí rámec, kdy bude zdůrazňovat především výkon, přidanou hodnotu a efektivnost vynakládání prostředků EU. Pozornost bude nadále věnována zkvalitňování a uplatňování stabilních, solidních, jednotných a nákladově efektivních systémů řízení a kontroly, a to jak při Komisi, tak v členských státech. V neposlední řadě bude Komise rozvíjet úvahy o budoucnosti Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

6. ZÁVĚR: POSTUP VPŘED

Tento první pracovní program nové Komise vymezuje její ambice a závazky pro rok 2010 a léta následující. Zabývá se otázkami, jež si žádají bezprostřední řešení, určuje směr politiky, která dá odpověď na nadcházející výzvy, a vytváří tak předpoklady pro další práci během zbývajících funkčního období.

V zájmu zjednodušení dialogu, předvídatelnosti a transparentnosti jsou k tomuto pracovnímu programu připojeny následující přílohy:

- seznam strategických iniciativ, jež se Komise zavazuje v roce 2010 naplnit (příloha I),
- významné zvažované návrhy pro rok 2010 a léta následující, jež představují předběžné záměry pro zbytek funkčního období (příloha II),
- seznam návrhů na zjednodušení právních předpisů a návrhů stahovaných (příloha III a IV).

Komise bude svůj pracovní program podrobovat každoročnímu přezkumu. Přitom bude vymezovat nové strategické iniciativy pro daný rok a v případě potřeby – s ohledem na nové okolnosti, včetně výsledků přípravné práce a přezkumu stavu provádění – upravovat víceletý program.

Komise bude nyní úzce spolupracovat s Evropským parlamentem, Radou a dalšími zúčastněnými stranami, aby tomuto celkovému záměru i jednotlivým iniciativám zajistila širokou podporu. Přála by si, aby pracovní program fungoval jako hlavní stavební prvek společného interinstitucionálního plánování podle čl. 17 odst. 1 Lisabonské smlouvy. Za účelem rozvoje a naplnění svého pracovního programu pro rok 2010 bude Komise pokračovat ve svém stálém dialogu s orgány EU i zúčastněnými stranami.